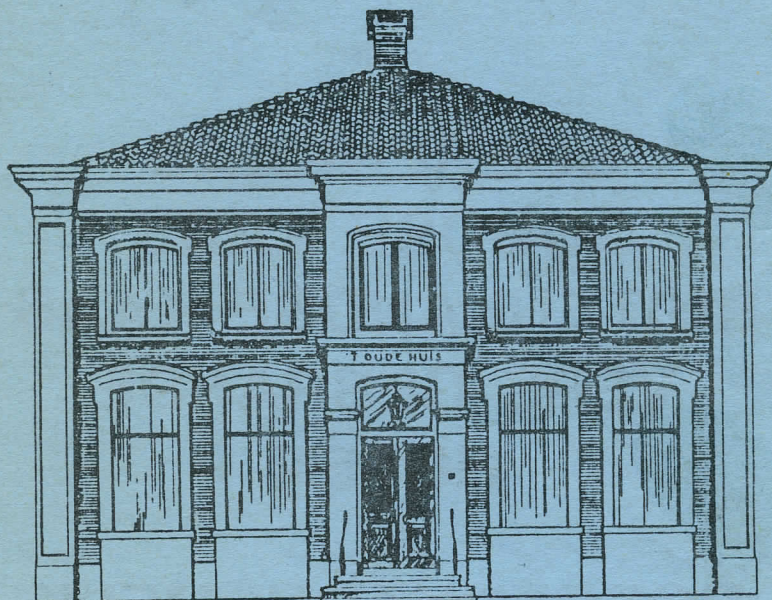

„t Seghen Waert”

Kwartaalblad van het Historisch Genootschap

Oud Soetermeer

opgericht 12 januari 1949

8e jaargang, nr 2

maart 1989

DE ZOETERMEERSE KAASHAL

voor:

**BOERENKAAS
GOUDSE KAAS
BUITENLANDSE KAAS
VERS GEBRANDE
NOTEN**

en

BOERENKARNEMELK

**KOOPCENTRUM DORPSSTRAAT
TEL. 163445**

**KOOPCENTRUM MEERZICHT
TEL. 215037**

ZOETERMEER

' T S E G H E N - W A E R T

Kwartaalblad van het
Historisch Genootschap Oud Soetermeer

8e jaargang, nr 2

maart 1989

Dagelijks Bestuur Historisch Genootschap:

Voorzitter: C.A.L.van Wieringen, Mauritsstraat 10;
tel.163764
Secretaris: Ronald Grootveld, Glanswit 33, 2718 AD;
tel.611720
Peningmeester: Mevr.C.Lieverse-Hoekman, Hoekerkade 101;
tel.414724

Redactie Mevr.C.J.Moerman-van Voorst, Irenelaan 15;
Kwartaalblad: tel.163487
A.van Noort, Mauritsstraat 8; tel.163559

Contactpersonen werkgroepen:

Archeologische Patrick van Domburg, Voorweg 62;
Werkgroep(AWZ): tel.517058
Genealogie en C.A.L.van Wieringen, Mauritsstraat 10;
heraldiek: tel.163764
Interviews oude Mevr.G.Stuijt-Hardam, Bunzingweide 14;
Zoetermeeders: tel.417175
Archiefonderzoek: Ronald Grootveld, Glanswit 33; tel.611720

Historisch Museum 'T Oude Huis:

Conservator: Hilje Wolfson, p/a Dorpsstraat 7;
tel.164735 (dagelijks tijdens kantooruren)
Het museum is geopend: zaterdag- en
zondagmiddag van 13.00 tot 16.00 uur.

' T S E G H E N - W A E R T

Kwartaalblad van het
Historisch Genootschap Oud Soetermeer

8e jaargang, nr 2

maart 1989

Dagelijks Bestuur Historisch Genootschap:

Voorzitter: C.A.L.van Wieringen, Mauritsstraat 10;
tel.163764
Secretaris: Ronald Grootveld, Glanswit 33, 2718 AD;
tel.611720
Penningmeester: Mevr.C.Lieverse-Hoekman, Hoekerkade 101;
tel.414724

Redactie Mevr.C.J.Moerman-van Voorst, Irenelaan 15;
Kwartaalblad: tel.163487
A.van Noort, Mauritsstraat 8; tel.163559

Contactpersonen werkgroepen:

Archeologische Patrick van Domburg, Voorweg 62;
Werkgroep(AWZ): tel.517058
Genealogie en C.A.L.van Wieringen, Mauritsstraat 10;
heraldiek: tel.163764
Interviews oude Mevr.G.Stuijt-Hardam, Bunzingweide 14;
Zoetermeerders: tel.417175
Archiefonderzoek: Ronald Grootveld, Glanswit 33; tel.611720

Historisch Museum 'T Oude Huis:

Conservator: Hilje Wolfson, p/a Dorpsstraat 7;
tel.164735 (dagelijks tijdens kantooruren)
Het museum is geopend: zaterdag- en
zondagmiddag van 13.00 tot 16.00 uur.

CONTRIBUTIE EN DONATIE 1989

Mogen we hen, die hun contributie en eventuele donatie voor AWZ nog niet betaalden, even herinneren aan ons dringend verzoek dit vóór 1 april in orde te maken?

De contributie bedraagt minimaal f 20,00 per jaar (jeugdleden tot 18 jaar: f 10,00), maar een extraatje is zeer welkom.

Naast de acceptgirokaart voor uw contributie ontving u er ook één voor uw vrijwillige bijdrage aan het werk van de archeologische werkgroep. Dit bedrag kunt u zelf bepalen. Verwisselt u beide kaarten a.u.b. niet!

IN MEMORIAM

Na de verschijning van het januari-nummer overleden - voor zover ons bekend - de volgende leden: mevrouw Koyck en de heren G. Geerts, M. van Gogh en J. de Jong.

De heer Geerts was een begenadigd musicus. Hij genoot in brede kring grote bekendheid als o.a. kerkorganist, in welke hoedanigheid hij ruim een halve eeuw het orgel van de Oude Kerk bespeelde.

De heer Van Gogh was in het 'oude' Zoetermeer ook een bekende persoonlijkheid, o.a. als directeur van het Arbeidsbureau en als bestuurslid/secretaris van het Groene Kruis, de voorloper van het huidige Interkruis.

De heer De Jong was als secretaris jarenlang, tot 1971, bestuurslid van onze vereniging. Ook was hij een zeer verdienstelijke, kunstzinnige amateur-fotograaf. Tot op hoge leeftijd kon je hem op zijn fiets tegenkomen, met het foto-toestel om zijn nek op zoek naar mooie plekjes om die op de gevoelige plaat vast te leggen. Of dat nu een oude boerderij langs de Voorweg was, of zo maar een aan de muur gespijkerde klomp-met-bloemen, hij maakte er iets prachtigs van.

We willen hen niet vergeten en wensen de nabestaanden troost en sterkte toe in dit grote verlies.

LEDENVERGADERING, DINSDAG 9 MEI, 20.00 u

Hierbij nodig ik u uit voor de voorjaars-ledenvergadering, die wordt gehouden op dinsdag 9 mei a.s. in de bovenzaal van de Morgensterkerk aan de Nassaulaan (wijk 12). De vergadering begint om 20.00 uur.

A G E N D A

1. Opening door de voorzitter
2. Mededelingen, waaronder:
 - voorstel tot benoeming van ereleden
 - bestuursveranderingen
 - 40 jaar Oud Soetermeer
3. Verslag ledenvergadering 27-10-1988 (zie blz.14)
4. Jaarverslag 1988 (zie blz.17 e.v.)
5. Vaststelling jaarrekening 1988 (zie blz. 15 en 16)
6. Verslag kascommissie
7. Benoeming nieuw lid kascommissie
8. Verkorting zittingsperiode bestuursleden.
Het bestuur stelt voor de statuten zodanig te wijzigen, dat bestuursleden drie jaar (nu vier jaar) zitting hebben en slechts één maal (nu een onbeperkt aantal malen) na aftreding herkiesbaar zijn.
De exacte, gewijzigde tekst van dit artikel van de statuten ligt ter inzage bij de secretaris.
9. Rondvraag
10. Sluiting

Ronald Grootveld, secretaris.

FOTOWEDSTRIJD

De eerste foto's zijn al binnen. Hebt u de uwe al ingeleverd? Voor alle bijzonderheden verwijzen we u naar het binnenste blad van het januari-nummer, of naar de affiche in het Oude Huis.

Wedstrijdformulieren zijn verkrijgbaar bij: Focus, Dorpsstraat 146, Foto Linthout, Dorpsstraat 68 en Sanders, Promenade 27 (Stadshart).

Daar we sinds 1 februari over een conservator beschikken, is het Oude Huis voor inlevering van uw foto's elke werkdag open van 8.30 u tot 17.00 u. Verder kunt u natuurlijk terecht tijdens de openingsuren van het museum: zaterdag en zondag van 13.00 u tot 16.00 u.

BEZORGING KWARTAALBLAD

Onze oproep voor een nieuwe bezorg(st)er in een deel van Buytenwegh-de Leyens leverde maar liefst drie reacties op en dat in zo'n klein stukje Zoetermeer, waar tot nu toe slechts dertien leden wonen. Dat geeft ons de moed voor weer zo'n oproep als dat nodig mocht zijn. En die kans is groot, want er zijn enkele bezorg(st)ers, die meer dan dertig adressen moeten afwerken. Het betreft bezorging in: Stationsstraat, Dorpsstraat, Delftsewallen, Karel Doormanlaan, Molenstraat en omgeving, Oranjelaan en omgeving en Palenstein I. Zolang deze bezorgers niet klagen, laten we het maar zo, maar u bent vast een beetje voorbereid.

AMERICAN CLEANING SERVICE

Voor beter kleding reinigen
en reparatie

Stationsstraat 3
Tel. 079 - 16 41 14

van Oosterom
schoen & mode
dorpsstraat 107 en
telefoon 16 30 29 comfort
zoetermeer

TAXIBEDRIJF *van der stik*

Taxi's voor alle ziekenfondsen

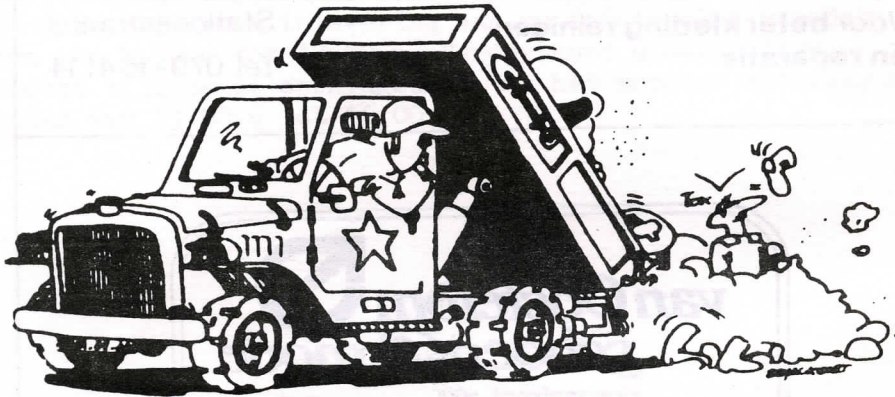
Ziekenvervoer ● Trouwauto's ● Rolstoelvervoer

 079 - 515151*

Kerkenbos 9

2715 RP Zoetermeer

HET AVONTUUR BEGINT BIJ DE DUMP

- CAMPINGSPOORT
- SCHIETSPORT
- WERKKLEDING
- CAMPINGGAS
- OVERLEVINGSSETS
- MESSEN
- LEGERKLEDING
- VRYETYDskleding

van de DUNNEN
herwinen
dorpsstraat 66 zoetermeer

079-
163551

ACTIVITEITENKALENDER 1989

Woensdag 29 maart: Vertoning van oude films uit het bezit van de vereniging.

Plaats: Morgenster, Nassaulaan.

Tijd: 20.00 uur.

Zaterdag 22 april: Excursie met rondleiding naar Delft of Den Haag. Raadpleeg voor nadere mededelingen de plaatselijke pers.

Zaterdag 15 en

Zondag 16 april: Nationaal Museum-weekend.

Woensdag 26 april: Lezing over Genealogie, door Mr. G. van der Beek.

Woensdag 31 mei: Dia-lezing over Bouwstijlen in Zoetermeer, door Drs. B. Koopmans.

LEDENBESTAND

Het gaat goed met ons ledental! U treft hieronder een lijst aan van 37 nieuwe leden, die we van harte welkom heten. Rekening houdende met overlijden, verhuizing en een paar afzeggingen, tellen we nu 481 leden. Het streefgetal van 500 leden voor eind 1989 is dus geen onbereikbaar ideaal. Is uw vader, dochter, buurman, kennis al lid? Even dit blad laten lezen, een propagandistisch woordje erbij en ... kijk, alweer een nieuw lid.

De volgende nieuwe leden zijn allen - voorzover niet anders vermeld - woonachtig in Zoetermeer:

C.A. Adegeest, Dwarskade 14, Pijnacker

S.W. Akkerman, Meidoornlaan 1

A. Bos M.zn, Rokkeveenseweg Zuid 130

C. Bos, Zegwaartseweg 162

A. Bouman, Kortenaerstraat 8

M.H. Bouwman, Zalkerbos 151

A.J. Bruggeman, Leidsewallen 63

G.A. Bruggeman, John McCormickstraat 15

Mw J. Buitenhuis-Krijgsman, De Warmoezerij 75, Berkel en

A.G. Harteveld, Holterberg 13

Rodenrijs

J.M. Henneken, Tweede Stationsstraat 250

N. Huysman, Geerweg 8, Benthuizen

vervolg ledenbestand

G. Kaashoek, Eerste Stationsstraat 80
B.J.M. Kneppers, Zegwaartseweg 31a
J.J.M. Kneppers, Tweede Stationsstraat 216
J.J. Kloprogge, Meidoornlaan 49
R. Klos, Banckertstraat 12
H.G. Kotter, Bisschopsberg 12
J. Leenen, Florens van Brederodelaan 208
A.M. Lexmond, Dunantstraat 427
J. Mulder, Kozakkenberg 22
Mw J. Nieuwstraten-de Grood, Flessegroen 25
F. Schachtschabel, Parijsstraat 199
J.C. van der Schantz, Bergmanstrook 20
S.P.M. Scholten, Beatrixstraat 12
H.E. Sitskoorn, Amaliaplaats 1
H. Snijders, Schokland 35
Mw F. Soeterbroek, Weteringdreef 120
R.A. van der Stelt, Elzenhage 21, Stadskanaal
J. Sulkers, Loggerkade 8
Th.E. van Tartwijk, Wezelweide 1
P.van der Velden, Hamletschouw 8
T. Versloot, Dunantstraat 575
Mw L. Vrouwenfelder, Nassaulaan 25
Mw P. Vijverberg, Stekelbaarssloot 35 (jeugdlid)
H. van der Wenden, Eerste Stationsstraat 50
E.J.A. Zevenhuizen, Luxemburglaan 251, Heemskerk

ZOETERMEER IN VROEGER EEUWEN

Omdat uit verschillende reacties is gebleken, dat boven genoemde artikelen-serie wel wordt gelezen en gewaardeerd, hebben we besloten hiermee door te gaan.

Voor hen, die nog niet zo lang lid zijn, laten we hier een samenvatting volgen van de reeds geplaatste vijf artikelen. In het volgende nummer hopen we dan de draad weer op te pakken. Nogmaals zij vermeld, dat voor de gehele serie artikelen veel werd en wordt geput uit het boek van Drs. P.C. Hoefnagel: 'Zoetermeer, een Hollands tweelingdorp'.

Samenvatting eerste vijf artikelen

De mogelijkheid tot bewoning in het westen van ons land hing heel nauw samen met de bodemgesteldheid. Tijdens de laatste ijstijd, die plm. duizend jaar geleden eindigde, was de noordelijke helft van ons land, evenals geheel Noord-Europa, bedekt met ijs. Nadat het ijs was gesmolten, waardoor de zeespiegel plm 20 cm steeg, waren de gebieden in onze omgeving maar gedeeltelijk geschikt voor bewoning: de zandgronden aan de binnenkant van de duinen, de klei-stroken langs de rivieren en de hier en daar boven het veen uitstekende kleihoogten.

Vanuit de kleigebieden langs de Oude Rijn (Utrecht-Katwijk) vond zowel noord- als zuidwaarts de eerste kolonisatie plaats. Uit onderzoekingen van vooral Dr. Van der Linden (dissertatie 'Die Cope', 1955) is gebleken, dat de eerste bewoners zich hier vestigden in de eerste helft van de elfde eeuw langs de zuidelijke en oostelijke oever van het Suetermeer, een oorspronkelijk meer - dus niet door ver-vening ontstaan - dat door de Suetete (de huidige Weipoortse Vliet) verbonden was met de Oude Rijn. Het bijna cirkelvormige meer werd van 1614-1618 drooggemalen en heet sindsdien (Zoetermeerse) Meerpolder.

- Die eerste -

Die eerste ontginning werd in grote lijnen begrensd door de zuidelijke en oostelijke oevers van het meer, de Leidsche Wallen en de Voorweg (de Voorweg is dan ook een paar eeuwen ouder dan de Dorpsstraat). Op grond van de grootte van de eerste ontginning, aantal en oppervlakte van de eerste 'hoeven' en de gemiddelde gezinsgrootte in die tijd, komt men op een aantal van plm. 175 bewoners. Op het ontgonnen gebied, een twee tot vier meter dikke veenlaag, oefende men landbouw en veeteelt uit. Doordat het veen steeds meer 'inklonk', werden de problemen met de afwatering steeds groter. In de veertiende eeuw werd begonnen met het afsteken, later uitbaggeren van het veen, dat tot turf werd gedroogd: een in die tijd zeer belangrijke brandstof, zowel voor verwarming als voor de langzamerhand opkomende industrie (Leiden, Delft). Door genoemde vervening ontstonden uitgestrekte plassen, nu nog b.v. de Nieuwkoopse Plassen. Door het droogmalen van die plassen ontstonden onze huidige polders. Ontginning en vervening, maar ook vervening en droogmaking 'overlappen' elkaar. Een artikel over vervening en droogmaking van de hand van Drs. J. van der Spek heeft u kunnen lezen in het januari-nummer van dit jaar.

A. van Noort

DIA-AVOND 25 JANUARI

Wat de getoonde belangstelling betreft, was deze avond een ongekend succes: worden normaliter ledenvergaderingen e.d. bezocht door 40 à 50 personen, nu zat de grote zaal van de Morgenster mudvol met minstens 175 leden en belangstellenden. Maar juist door dit grote aantal kwam het gebodene niet goed tot zijn recht. De beelden van kaarten en dia's waren voor hen, die achteraan zaten, niet duidelijk genoeg. Sorry, maar op zo'n grote opkomst was niet gerekend. Maar, we doen het over en met groter beeld! Omdat het programma voor dit jubileumjaar al vaststaat, zal dat wel volgend jaar worden. U hoort of leest hier te zijner tijd nog wel van. Overigens, deze avond leverde veertien nieuwe leden op.

STICHTING MUSEUM

Op 18 januari 1989 is de Stichting Historisch Museum 't Oude Huis opgericht. Dit gebeurde ingevolge het besluit van de ledenvergadering van het Historisch Genootschap van 27 oktober 1988.

Waar is die stichting nu precies voor? De stichting is belast met het beheer van het museum 't Oude Huis. Dit omvat zowel het financiële gedeelte en het beheer van de collectie als de aanstelling van een conservator.

Sinds de opening van 't Oude Huis in februari 1987 bleek, dat de verenigingsactiviteiten - en met name die van de AWZ - steeds meer in de verdrukking kwamen door het museum. De organisatie van telkens nieuwe tentoonstellingen plunderde de tijd van de bestuursleden en vele vrijwilligers en de kosten van het museum drukten zwaar op de verenigingsbegroting.

Op grond van een beleidsplan, dat de leden van Oud Soetermeer in het voorjaar van 1988 hebben ontvangen, is toen besloten een aparte stichting op te richten. Deze heeft van de gemeente Zoetermeer subsidie gekregen om voor één jaar een conservator aan te stellen. Bovendien kreeg de stichting een bedrag voor huur, aanwinsten, tentoonstellingen e.d. Per 1 februari is Hilje Wolfson uit Delft in dienst getreden voor 38 uur per week. Zij is dagelijks te bereiken in 't Oude Huis.

Het bestuur van de stichting werd als volgt benoemd door het bestuur van het Historisch Genootschap: Ton Vermeulen (secretaris), Hans Kamphuis (penningmeester) en namens Oud Soetermeer: Dirk van der Kolk (voorzitter) en Ronald Grootveld. Carola Corporaal verleent administratieve assistentie.

Op het ogenblik heeft de conservator zich ingewerkt en is een aanvang gemaakt met de inventarisatie van de voorwerpen in het depot. Daarnaast houdt zij zich bezig met die duizendeneen andere zaken die voor het beheer van een museum komen kijken: ontvangen van bezoekers, begeleiden van vrijwilligers, contacten met de pers, organisatie van tentoonstellingen en ga zo maar door.

Het bestuur heeft net de subsidie-aanvraag voor 1990 behandeld en bezint zich nu samen met Hilje op de activiteiten in de toekomst.

Voorts valt nog te melden, dat de heer J. Hoekstra het museum onlangs heeft verrijkt met enkele waardevolle aanwinsten op landbouwgebied, waaronder melkbussen en een ouderwetse bascule. De heer Klaassen heeft zich opgegeven als vrijwilliger voor het onderhoud van 't Oude Huis; hij zorgt er voor dat het gehele pand brandschoon wordt gehouden. Tenslotte een pluim op de hoed van de suppoosten: mede dank zij hun goede zorgen zijn er sinds 1 januari al enkele honderden bezoekers over de drempel van het museum gekomen!

Het museumbestuur

Heeft u al een museumjaarkaart? Deze is in Zoetermeer alleen te koop in 'T Oude Huis, Dorpsstraat 7 (op zaterdag- en zondagmiddag geopend van 13.00 tot 16.00 uur). Voor hoogstens f 30,00 kunt u tot en met december 1989 honderden musea gratis bezoeken.

NIEUWE OPGRAVING ARCHEOLOGISCHE WERKGROEP ZOETERMEER

De recente nieuwbouw in Rokkeveen heeft tot gevolg, dat de aanwezige archeologische objecten sterk worden bedreigd. Zo ook de plaats waar de landscheiding ^{de} Delftsewallenwetering kruist, beter bekend als Reguliersdam. De hier aanwezige boerderij werd lange tijd bewoond door de familie Kalisvaart. Vele oud-Zoetermeesters zullen zich nog herinneren, dat hier een zwembad heeft gelegen in de Delftsewallenwetering. De Reguliersdam was van oudsher een overtoom, waarbij volgens de landkaarten uit 1615 en 1647 enkele huizen waren gebouwd. Omdat de landscheiding en de Delftsewallen al in de late middeleeuwen worden genoemd, mag worden aangenomen dat de overtoom in deze periode of eerder is ontstaan. Door middel van de opgraving wordt getracht een beeld te verkrijgen van de geschiedenis van de overtoom en zijn bewoning door de eeuwen heen.

Namens de AWZ, Ron Lagas.

VAN DE CONSERVATOR

Het museumbestuur van het Oude Huis heeft voor dit jaar van de gemeente Zoetermeer subsidie gekregen om een conservator in dienst te nemen. Eind november vorig jaar werd ik uitgenodigd voor een sollicitatiegesprek. Twee weken later hoorde ik tot mijn grote vreugde dat ik was aangenomen als conservatrice voor 38 uur in de week.

In juni ben ik afgestudeerd aan de Reinwardt Academie, de hogere beroepsopleiding voor museologie te Leiden. Deze opleiding is niet zo bekend, daarom zal ik er iets meer over vertellen. Tot voor kort was deze (vrij kleine) opleiding alleen gericht op musea, tegenwoordig zijn afgestudeerden veel breder inzetbaar. Zo kan men nu bijvoorbeeld ook in een theater, een galerie, een filmhuis, of als organisator van manifestaties en festivals gaan werken. Ik heb echter altijd in een museum willen werken, zodat deze baan voor mij een buitenkansje is. De afgelopen jaren heb ik voor school en tijdens de vakanties in een aantal musea gewerkt, zoals het Haags Gemeentemuseum, het Museum voor het Onderwijs, het Mauritshuis en het Fries Landbouwmuseum. Daarnaast heb ik vrijwilligerswerk gedaan in een theater in Vlaardingen en heb ik een aantal tentoonstellingen mee helpen organiseren en opbouwen.

Terug naar Zoetermeer en het Oude Huis. Iedere ochtend stap ik in mijn woonplaats Delft op de bus richting Zoetermeer. Waar houd ik mij overdag nu bezig?

De eerste vier weken heb ik mij georiënteerd op Zoetermeer en het museum. Hiervoor heb ik onder andere boeken gelezen, een stadswandeling gemaakt met een 'autochtone Zoetermeerdenaar', rondgeneusd in het depot en een aantal bestuursleden bestookt met vragen. Daarnaast is er een aantal huishoudelijke klussen verricht: in het kantoor werd nieuwe vloerbedekking gelegd, er zijn rolgordijnen opgehangen, de telefoon is verplaatst, een muur werd gewit, een nieuwe geiser werd besteld e.d. Veel van deze klusje zijn door enthousiaste vrijwilligers uitgevoerd.

Naarmate ik meer gezien en gelezen had, werd mij steeds duidelijker wat ik dit jaar in het museum zou kunnen doen.

Ik heb mijn plannen en ideeën op papier gezet en op 8 maart worden deze besproken in de bestuursvergadering van het museum. Omdat ik 'maar' voor een jaar ben aangenomen, moeten er dit jaar duidelijke keuzes worden gemaakt. Er is helaas geen tijd om alle ideeën uit te voeren. De nadruk van mijn werkzaamheden komt te liggen op het inventariseren en registreren van de collectie, het organiseren van twee tentoonstellingen - één in juni, en één in september - en het opbouwen en onderhouden van contacten met de pers. Daarnaast moeten tal van andere zaken worden geregeld. Zo zijn er de jaarlijkse speciale activiteiten, zoals de Monumentendag, het winkeliersfeest van de Soeterie en het Nationaal Museumweekeinde. Er zal een enquête onder het publiek worden gehouden en ik ga een dia-presentatie over de geschiedenis van Zoetermeer samenstellen. Ook wordt het museum regelmatig benaderd met vragen: iemand wil het wapen van Zoetermeer borduren, hebben wij hier soms een kleurenafbeelding van? Een ander moet een werkstuk schrijven over Zoetermeer in de middeleeuwen en is op zoek naar literatuur. Het bijeenscharen van deze informatie gebeurt tussendoor en kost de nodige tijd.

Kortom: voor 1989 zijn vele plannen gesmeed, het wordt een druk en naar ik hoop en verwacht ook een vruchtbaar jaar voor Museum 't Oude Huis.

Hilje Wolfson.

ADRESBOEK GESCHIEDBEOEFENING

In oktober 1988 verscheen het 'Adresboek Geschiedbeoefening en Cultuurbehoud in Zuid-Holland', een uitgave van het Provinciaal Overlegorgaan Geschiedbeoefening en de Culturele Raad Zuid-Holland.

Deze gids bevat 260 adressen van instellingen en organisaties op historisch en aanverwant terrein in Zuid-Holland, zoals: historische verenigingen, historische musea, archieven, monumentenorganisaties en genealogische en archeologische verenigingen. Daarnaast bevat de gids 100 adressen van landelijke instellingen op bovengenoemde gebieden.

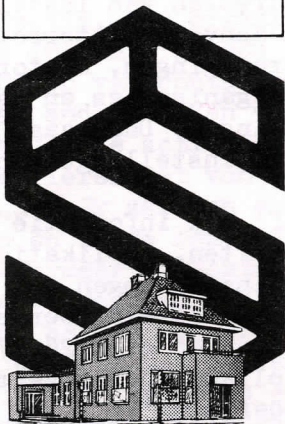
Het adresboek verschaft ook informatie over doelstellingen, activiteiten, tijdschriften, publikaties, openingstijden enz. van de opgenomen instellingen.

Het adresboek kan worden besteld door storting van f 12,00 (inclusief verzendkosten) op giro 26.47.12 van Stichting Culturele Raad Zuid-Holland, onder vermelding van 'Adresboek Geschiedbeoefening'.

TELEFOONNUMMER OUDE HUIS

Hoewel er tijdig op is geattendeerd, staat op pag.139 van de 'Adressengids Zoetermeer 1989' een verkeerd tel.nummer. Het juiste nummer van ons museum het Oude Huis is 16.47.35.

Uw pand verkopen?
Bel Van der Spek!

van der spek

MAKELAARDIJ, VERZEKERINGEN,
HYPOTHEKEN, TAXATIES
DORPSSTRAAT 50 (t.o. OUDE KERK),
2712 AM ZOETERMEER, 079-167771*

Men's Fashion is our Profession

van waay
fashionhouse for men

Dorpsstraat 163a/b - Zoetermeer - Dorpcentrum
Telefoon: (079) 16.39.10

Ruime gratis parkeergelegenheid, direkt achter het
Fashionhouse, op de Pilatusdam
begin Eerste Stationsstraat.

VERSLAG LEDENVERGADERING 27 OKTOBER 1988

1. Opening: De voorzitter opent de vergadering om 20.00 uur en heet iedereen welkom. De heren Roos, Hoogland, Dullaart en Oskam en de dames Henneken, Lieverse en Stuijt hebben bericht van verhindering gegeven. Staande gedenkt de vergadering ons overleden lid, de heer G. de Bruin.
2. Verslag 13-4-1988: Het verslag wordt goedgekeurd.
3. Mededelingen: De voorzitter schetst in grote lijnen de activiteiten die in verband met ons 40-jarig jubileum voor volgend jaar op het programma staan: lezingen, dia-avonden, tentoonstellingen, fotowedstrijd, feestavond in oktober en de uitgave van een jubileumboek.
4. Bestuursverkiezing: De heer Van den Doel treedt per 1 januari a.s. af als bestuurslid. Hij zal nog wel de jaarrekening opmaken. Mevrouw Lieverse is bereid gevonden hem op te volgen als penningmeester. Zij wordt door de ledenvergadering verkozen tot bestuurslid. De voorzitter bedankt de heer Van den Doel al vast voor het vele werk dat hij de afgelopen vijf jaar voor de vereniging heeft verricht. "Met de precisie van een Zwitsers uurwerk" heeft hij de vereniging een gezonde financiële basis verschaft om 1989 mee in te gaan.
5. Oprichting Stichting Museum 't Oude Huis: De leden gaan akkoord met de ter inzage gelegde concept-statuten en machtigen de secretaris al hetgeen te verrichten dat noodzakelijk is om de stichting op te richten.
6. Benoeming bestuursleden St. Museum 't Oude Huis: Op voorstel van het bestuur wordt de benoeming van bestuursleden van de nieuwe stichting - zoals omschreven in art.4 lid 4 van de concept-statuten - door de leden gedelegeerd aan het bestuur van de vereniging.
7. Begroting 1989: Na een toelichting van de penningmeester wordt de begroting goedgekeurd. De begroting voor het museum, waarin de gemeentelijke subsidie voor 1989 is opgenomen, zal door het nieuwe stichtingsbestuur worden vastgesteld.
8. Rondvraag: Als ideeën voor het 40-jarig jubileum worden nog aangedragen: het uitgeven van een bouwplaat van de Oude Kerk, het uitgeven van een legpuzzel en het herdrukken en verkopen van oude ansichten van Zoetermeer.
9. Sluiting: De voorzitter sluit de vergadering om 22.00 uur.

R. Grootveld, secretaris

1900

HISTORISCH GENOOTSCHAP 'OUD SOETERMEER'

LASTEN	TOTAAL	VER.	AWZ	MUSEUM
HUIJVEESTINGEKOSTEN	5.557.41	1.203.16	1.500.-	2.054.25
BELASTING & VERZEKERING	190.09	190.09		91.-
BESTUUR & ALG.KOSTEN	1.174.22	1.019.72		63.50
LIDMAATSCHAPPEN	331.-	211.-	25.-	95.-
VERGADERKOSTEN	1.101.55	1.101.55		
BIBLIOTHEEK	221.60	221.60		
LITERATUUR	64.30		55.-	9.50
AANWINSTEN & COLL.	651.50			651.50
WERKGRUPPEN	202.75	202.75		
DOCUMENTATIE	436.34	132.70	303.64	
REPRESENTATIE	80.-	80.-		
P.R.	479.30	102.80		296.50
EDUCATIE	909.60			909.60
P.COMPUTER	4.546.40	4.546.40		
SOFTWARE P.C.	622.-		622.-	
KWARTAALBLAD	1.961.52	1.961.52		
RES. EMERGIN. SYMPO				
RES. GEN. SUBS. 87				
FONDS RESTAURATIE				
FONDS 40 J. jub. H. 9	1.500.-	1.500.-		
DIVERSEN	79.07	13.50		65.57
MUSEUM	1.000.-	1.000.-		
AFFODKING VOORR.	3.613.-	670.-	568.-	2.375.-
EXCURSIES	300.-		300.-	
OPGRAVINGS KOST.	214.35		214.35	
LAB. & REST. KOST.	165.42		165.42	
GEREEDSCHAPPEN	1.324.75		1.324.75	
MATERIAAL ED.	246.25			246.25
EXPOSITIES	3.356.39			3.356.39
TOEZICHTKOSTEN	579.40			579.40
RESERVERING P.C./SV.	453.60	453.60		
BATIGE e.g. NBG. S. 2	3.322.44	4.761.68	7% 1.439.24	
TOTAAL	34.764.45	10.532.07	3.638.92	11.593.44
VERMOGEN 1907-31/12	12.610.06	6.472.56	6.137.50	
TOEVOEGING/HINDERING '00	3.322.44	4.761.68	7% 1.439.24	
VERMOGEN 1900-31/12	15.932.50	11.234.24	4.698.26	NIMIL

BATEN	TOTAAL	VER.	ANZ.	MUSEUM
CONTRIB./DON.	13.459.50	10.154.50	3.305.-	
GEN. BÜDR. MON. DG	570.-	- 429.-		91.-
COLL./LEZINGEN AD.	515.-	515.-		
GIFTEN	6.238.65	6.004.50		234.15
ADV. OPBRENGST	1.008.45	1.008.45		
RENTE	707.15	667.62	39.50	302
OPBRENGSTVERK.	895.07	381.-	138.-	376.07
BÜDR. FDS. REST.	165.42		165.42	
ENTREEGELDEN	724.-			724.-
Opb. Mus. Inst.	242.50			242.50
Dgds. wa. ault. Gen.	8.916.71			8.916.71
Batig. s. in Lang. Kst.	372.-	372.-		
VER. H.G.	1.000.-			1.000.-
TOTAAL	34.764.45	19.532.07	3638.92	11.593.46

BALANS - ACTIVA	TOTAAL	VER.	ANZ.	MUSEUM
KAS MIDDENLEN	26.396.08	18.693.75	5.369.04	2.333.29
TOTAAL	26.396.08	18.693.75	5.369.04	2.333.29

PASSIVA	TOTAAL	VER.	ANZ.	MUSEUM
VORUITONTV.				
- CONTRIB./DON.	30.-	20.-	10.-	
- ADVERT. KST. '89	975.10	975.10		
FONDS MOLEN	3.260.81	3.260.81		
FONDS PUB. OP	1.250.-	1.250.-		
FONDS RES. PC	453.60	453.60		
FONDS 40 J. jub.	1.500.-	1.500.-		
FONDS REST.	660.78		660.78	
FONDS EXP. Migt	1.650.-			1.650.-
RES. SUBS. GEN.	683.29			683.29
VERMOGEN	15.932.50	11.234.24	4698.26	
TOTAAL	26.396.08	18.693.75	5.369.04	2.333.29

KAS MIDDENLEN SPEC.				
POSTBANK - CONTRIBUTIE - REK	- VER	196.90		
ZAKENREK.	VER	6.855.47		
PLUS REK.	VER	11.641.38		18.693.75
- REK ANZ	ANZ	5.369.04		5.369.04
- REK MUSEUM	MUS	2.333.29		2.333.29
	TOTAAL			26.396.08

JAARVERSLAG 1988

Leden

Het ledenaantal nam in 1988 toe van 425 tot 454; niet zo'n sterke groei als in voorgaande jaren, maar toch nog altijd een toename van 29 leden.

Op 13 april en 27 oktober werden ledenvergaderingen gehouden. In de voorjaarsvergadering vertoonde de heer J.C. van Dam het tweede deel van de film 'Bij ons in de polder tussen Catwijk en Roggeveen'.

Op 16 mei werd de werkgroep 'genealogie en heraldiek' opgericht, die in feite de bestaande werkgroep 'familiewapens' verving. De genealogen kwamen verschillende malen bijeen. De werkgroep 'interviews oude Zoetermeeders' kwam dit jaar echt van de grond en sindsdien verschijnen regelmatig verslagen van gesprekken met autochtone bewoners in het kwartaalblad van de vereniging.

Bestuur

Op 13 april trad mevrouw A. van Vulpen-Roos af na elf zeer actieve jaren als bestuurslid. In de ledenvergadering van april werden mevrouw Brandhorst en de heren Roos en Switzar herkozen als bestuurslid. In oktober werd mevrouw C. Lieveise-Hoekman tot bestuurslid gekozen, dit ter opvolging van de penningmeester, P. van den Dool, die per 1 januari 1989 zijn werkzaamheden zou beëindigen. Zijn vijfjarige penningmeesterschap heeft de vereniging een gezonde financiële basis voor de toekomst gegeven.

Huisvesting

Gedurende het jaar werd het dagelijkse onderhoud van het gebouw en de tuin door de vereniging verzorgd. De gemeente Zoetermeer, eigenaar van 'T Oude Huis, liet op ons verzoek twee vlaggemasten plaatsen en aan het einde van het jaar werd een begin gemaakt met het schilderen van het gehele pand aan de buitenzijde. In december werd een verzoek aan de gemeente gericht om de sloot uit te baggeren en de grotendeels verdwenen beschoeiing te herstellen.

Activiteiten

Museum

Op 9 april opende burgemeester H. Hoekstra de tentoonstelling 'Het Huis te Palenstein, zijn eigenaren en bewoners'. Deze expositie was geheel gewijd aan de resultaten van bodem- en archiefonderzoek gedurende de afgelopen jaren.

Door middel van een door vrijwilligers gebouwde maquette van het complex en vele archeologische vondsten werd een overzicht gegeven van de geschiedenis van deze riddershofstede. Het geheel werd verluchtigd met enkele zeer fraaie kopieën van familiewapens van ambachtsheren, vervaardigd door een inwoner van Zoetermeer. Drukkerij Ribbink verzorgde kosteloos het affiche voor de tentoonstelling en dankzij Sijthoffs Handelsdrukkerijen en het Hoogheemraadschap van Rijnland kon een achttiende eeuwse kaart van de Palensteinse Polder worden herdrukt.

Het feit, dat de Brinkersfabrieken tot 1968 op het gebied van Palenstein stonden, was voor de directie van dat bedrijf aanleiding om de expositie met een geldelijke bijdrage te ondersteunen. De tentoonstelling, die oorspronkelijk in september zou worden beëindigd, werd verlengd tot eind december, zodat 1200 leerlingen van de hoogste klassen van Zoetermeerse basisscholen alsnog de gelegenheid kregen deze in groepsverband te bezoeken. Tijdens het Nationale Museumweekeinde in april was het museum gratis toegankelijk. In augustus was het museum ten nauwste betrokken bij NCRV's Kerkepad in Zoetermeer gedurende twee weekeinden. Op de Landelijke Open Monumentendag werd - in samenwerking met de gemeente Zoetermeer - ook dit jaar de openstelling van een aantal monumenten, waaronder het museum, gerealiseerd. In totaal bezochten ruim drieduizend personen het museum gedurende 1988, maar liefst duizend meer dan in het eerste jaar!

Naar aanleiding van een in maart opgesteld beleidsplan voor het museum, werd in oktober besloten tot het oprichten van een aparte stichting voor de exploitatie hiervan. Met steun van de gemeente kon een conservator worden aangehouden, voorlopig voor de periode van één jaar. Deze zou in 1989 in dienst treden.

Archeologie

Het gehele jaar werd druk gewerkt aan het project Leidsewallenwetering. Er werd maar liefst vijf kubieke meter vondstenmateriaal opgegraven, gewassen, genummerd en vervolgens gesorteerd, beschreven en gerestaureerd. Voor een volledig verslag wordt verwezen naar het jaarverslag van de Archeologische Werkgroep Zoetermeer.

- Overige-

Overige

Van 6 april tot 3 mei was de A.W.Z. met een beperkte tentoonstelling aanwezig in de hoofdbibliotheek. De vereniging was aanwezig met materiaal en informatie op 19 maart op het VARA-voorjaarsfeest, op 21 mei op de paardenmarkt en op 2 juli op de Soeterie. Diverse malen werden lezingen over de geschiedenis van Zoetermeer gehouden op scholen e.d. Voor leden en belangstellingen werden lezingen georganiseerd over Gouda (mevrouw Van Dolder) en 'Otto van Egmond en kasteel de Kenenburg' (J.W. Moerman) en voorts excursies naar Brugge (in het kader van Kerkepad) en naar Leiden. Hier werd op 15 oktober een bezoek gebracht aan enkele hofjes, de Hortus Botanicus en de Pieterskerk.

In samenwerking met de gemeente werd onderzoek gedaan naar de bouw- en bewoningsgeschiedenis van de Zoetermeerse monumenten in het kader van het landelijke inventarisatieproject 'Jongere bouwkunst 1850-1940'.

Vijftien belangstellenden volgden de door de vereniging georganiseerde cursus 'Oud schrift'.

Afgevaardigden van het bestuur vertegenwoordigden de vereniging in de gemeentelijke Raad van Overleg voor het Monumentenbeleid.

Aanwinsten

Ook dit jaar verkreeg de vereniging vele aanwinsten op historisch gebied, waaronder: een gevelsteen met het gemeentewapen van Zoetermeer, zeer veel landbouwwerktuigen, een bijbel uit de Oude Kerk uit 1849 en een unieke aquarel van het buurtschap Den Hoorn uit 1731! De verzameling boeken, kaarten en foto's groeide wederom, voornamelijk door aankopen.

Publicaties

Naast de driemaandelijkse uitgave van het verenigingsblad 'T Seghen Waert' werd ter gelegenheid van het landelijke monumenten inventarisatieproject door Botine Koopmans en Ronald Grootveld een boekje over Zoetermeerse jonge monumenten vervaardigd, dat in september werd gepresenteerd. Eveneens verscheen - tegen het einde van het jaar - 'Zoetermeer-Zegwaart in grootmoeders tijd', een ansichtenboek, dat voornamelijk is samengesteld uit foto's van de vereniging en dat door een bestuurslid werd geredigeerd.

- Besluit -

Besluit

In het verslagjaar werd de basis gelegd voor een professioneel beheer van Zoetermeers enige museum. Dankzij de toezegging van een gemeentelijke subsidie is de exploitatie voor 1989 in ieder geval veilig gesteld. Dit geeft de vereniging zelf enige rust, waardoor de aandacht des te meer kan worden gericht op de leden van Oud Soetermeer. In het jubileumjaar 1989 zullen deze dan ook zeker de aandacht krijgen, die zij door de drukke museumwerkzaamheden enigszins hebben moeten ontberen.

Zoetermeer, maart 1989

RECEPT

Zijn er onder onze leden nog lijdens aan nier- of galstenen? Hieronder een zeventiende eeuws recept. Ter navolging?

Tegen den steen, hoe groot hij ook ware

R (= recipe = men neme) eenen levenden haze, te weten een mannelicken ende brenght denselven met huy (=huid), hair ende beenderen heelemael tot pulver in eenen nyewen (=nieuwe) aerden pot, boven wel toegestopt (goed dichtgemaakt). Sult van dat poerken (=poedertje) nemen smorgens ende snavents een cleyn lepelken met wijn. Ende want dye tanden souden mogen geraecken uyt te vallen soe verre 't voirse (=voorschreven=hier voor genoemde) poerken daeraen gerichte te komen, soe sal men 't selve suyghen deur een pijpken ende terstont daernaer (=daarna) den mont veulens (=vaak) mede spoelen. Dit poerken breekt den steen al waer hij noch zoo groot. Expertisse in (=toegepast op) eenen rijcken borgher (=burger) woonende in Den Haghe in Hollandt.

Of hebt u toch meer vertrouwen in de moderne niersteen vergruizer?

A. van Noort

Het inmiddels afgebroken huis aan de Leidsewallen,
waar de heer W.A. Bierman werd geboren.

De 'Oude Fabriek' aan de
Voorweg (tegenwoordig
Haagsebos).

Deze wat wazige foto is
helaas de enige die tot
nu toe boven water is
gekomen. Wie heeft een
beter exemplaar?

Interview met WILHELMUS ADRIANUS BIJRMAN

Op 30 november 1908 werd de heer Bierman geboren in een huisje aan de Leidsewallen. Dit huisje werd gebouwd in 1651 en droeg een steen met palingen erop. Zijn vader was een los werkmán. Dat betekende dat er veel verschillende arbeid op contract werd verricht, zoals: slootschieten, gras maaien, koren maaien en ook stoelen matten. Dit laatste heeft de heer Bierman ook geleerd van zijn vader. Verder ging vader wel eens naar de markt in Den Haag om molsla, klaprozen of kamille te verkopen. Molsla, of ook wel paardesla genoemd, groeit op molshopen. Het stuk wortel onder de grond werd gegeten als een soort witlof. Vader liep dat hele eind naar de markt in Den Haag op blote voeten, pas op de stadsgrens werden sokken en klompen weer aangetrokken. Dit voorkwam al te snelle slijtage van het schoeisel.

Het gezin Bierman had zes kinderen, drie jongens en drie meisjes. Wilhelmus was de jongste in het gezin. Tot zijn twaalfde jaar is hij op school geweest. Doorleren had weinig zin, daar je in Zoetermeer toch bijna altijd in de tuinen ging werken. En een vakschool was te duur.

Ook de heer Bierman heeft in de tuinen gewerkt. Hij verdiende toen f 2,50 in de week. Daarna heeft hij tot zijn veertiende jaar in de Centrale fabriek gewerkt. Daar verdiende hij f 4,00 in de week. De Centrale fabriek was een melkfabriek waar ook wel werd gekarnd. Dit heeft de heer Bierman zelf ook nog geleerd. Zeelandia was meer een melkdrogerij. De melk werd gedroogd door ze over twee tegen elkaar in draaiende hete rollen te gooien. De melk begon dan direct te koken, waardoor het water snel uit de melk verdampte. Daarna hield je droge melkpoeder over. Dit werd gebruikt om chocolademelk van te maken of om naar het buitenland te sturen. Dit was in die tijd een zeer modern proces. Later werd de Krauzer toren in gebruik genomen. Deze acht meter hoge toren, waar de melk van bovenaf in werd gesproeid, kon het water nog beter uit de melk laten verdampen.

Er waren niet veel mensen in Zoetermeer die bij deze fabrieken werkten. De Centrale fabriek had ongeveer acht werknemers uit Zoetermeer in dienst en Zeelandia drie à vier, terwijl bij de Nutricia fabriek, die ook een melkdrogerij had, wel ongeveer honderdvijftig mensen werkten.

Nutricia maakte ook speciaal melk voor diabetici. Daarvoor hield de fabriek geiten waarvan de amandelen waren geknipt. Daardoor was de melk van deze geiten suikervrij.

Op zijn veertiende jaar is de heer Bierman gaan werken bij timmerman Jan van Diemen en hij heeft daar zeven jaar gewerkt. In die periode (1928) is hij ook nog in dienst geweest, 'voor je nummer opkomen', zoals dat werd genoemd. Als infanterist in Leiden verdiende de heer Bierman f 1,15 in de week. Maar daar werd nog wel het een en ander van afgetrokken, zoals iedere week 7 cent schillengeld voor de vrouwen die aardappelen moesten schillen, en daarnaast nog één keer in de twee weken 7 cent schoensmeer en 7 cent ledervet. In 1932 is hij bij Brinkers gaan werken en heeft daar 41 jaar en 4 maanden (tot zijn pensioen) gewerkt.

Interview met CHRIS BOLLEBOOM

Chris Bolleboom is geboren in het jaar 1900 aan de Voorweg. Zijn vader was een boerenarbeider uit Stompwijk, die hier in Zoetermeer werkte. Zijn moeder werkte in Zoetermeer als boeren dienstbode, maar kwam uit Bleiswijk. Zij hebben elkaar dan ook in Zoetermeer leren kennen. Na hun trouwen zijn ze in Zoetermeer blijven wonen.

Het gezin Bolleboom was Rooms-Katholiek en tot zijn dertiende jaar heeft de heer Bolleboom dan ook op de Katholieke school gezeten. Daarna is hij gaan werken als boerenarbeider bij J.J. van Asteren en verdiende daarmee f 2,50 in de week. Toen in de jaren twintig de nieuwe snelweg Den Haag-Rotterdam werd aangelegd, heeft de heer Bolleboom daar drie à vier jaar aan meegewerkt. Hij is in 1923 getrouwd met me-juffrouw Hoogenduin en is toen gaan wonen in de 'Oude Fabriek'. Dit was de oude melkfabriek, die na het stopleggen van de productie was verkocht en omgebouwd tot woningen complex. De levensomstandigheden waren daar niet slecht en de sfeer was erg goed. Bovendien waren de huren er goedkoper dan in het dorp. Er woonden bijna alleen maar boerenarbeiders en tuinderarbeiders en iedereen kende elkaar. Ook de heer Bolleboom werd na zijn werk aan de snelweg weer boerenarbeider, nu echter als los arbeider. Dat had voordelen. Je nam werk aan voor een bepaald bedrag en gemiddeld verdiende je daardoor iets meer dan in vaste dienst. Het bracht ook risico's met zich mee, b.v. bij ziekte had je geen eten op tafel.

Ook kon je tijdelijk werkloos zijn. In die tijd moest je dan twee maal per dag gaan stempelen bij de gemeente, één keer om half elf 's morgens en één keer om half vier 's middags. Het zakgeld dat dan gegeven werd, was afhankelijk van het aantal kinderen dat het gezin telde. Ook moest worden opgegeven wat er bij verdiend werd. Als het om zeer kleine klusjes ging als werk naast de uitkering, dan werd er vaak uitbetaald in natura, om zo de uitkering niet op het spel te zetten.

De heer Bolleboom is lid geweest van de Katholieke Arbeidersbond. Vooral als je los arbeider was, kon het lidmaatschap van de bond heel belangrijk zijn. Zijn vader en een oom zaten in het bestuur van deze arbeidersbond, die ook in Zoetermeer een afdeling had.

De familie Bolleboom heeft zestien kinderen gekregen. Toen het gezin groeide, werd het huisje in de Oude Fabriek te klein. Het gezin is toen verhuisd naar de Broekweg, waar huizen gebouwd waren voor grote gezinnen. Toen de oudste zoon ging werken, kon van zijn salaris de huishuur van f 2,50 per week worden betaald.

In de tweede wereldoorlog is de heer Bolleboom opgeroepen om in Duitsland te gaan werken. Zijn zoon is toen in zijn plaats gegaan, omdat een gezinshoofd moeilijk kon worden gemist. Deze zoon heeft wel een jaar in Duitsland gewerkt. Met de enorme groei van de stad Zoetermeer heeft de heer Belleboom het wel eens moeilijk. Vroeger kende je alle boeren en arbeiders, nu lang niet meer.

Gloria Stuijt
Carola Corporaal

TE KOOP AANGEBODEN:

De Verkade-albums van Van Laren (1932): Kamerplanten, Vetplanten en Cactussen; totaal f 60,00.

Reacties: mevrouw Van der Vlis, tel. 31.05.46. Tevens

TE KOOP GEVRAAGD: Verkade-album Friesland van Thijse.

HERINNERINGEN IN DICHTVORM

Geheel passend in het kader van de huidige tentoonstelling in ons museum plaatsen wij hieronder een paar ontboezemingen in dichtvorm. De eerste is een gedicht van een zekere C.v.H(oek), toen werkzaam als controleur van de C.Z.C. bij B. Brinkers. Woonachtig in Den Haag maakte hij in Zoetermeer gebruik van de eerste lokale busdienst: Station NS - Dorp v.v., tarief 10 cent per rit. Dit busje had als bijnaam 'De Rode Kameel', vandaar de titel van onderstaand gedicht. De erin genoemde chauffeurs waren Hendrik Stovius, beter bekend als Henk Stoof, en de ondernemer Piet van der Burg, de voorloper van Van der Burg BV.

Het tweede gedicht is een herinnering aan het landelijke Zoetermeer, zoals het eens was, van de hand van J. Piso, die noodgedwongen van zijn huis aan de Stationsstraat moest verhuizen naar een flat.

De Roode Kameel

Ik spoor reeds vier maanden naar 't schoon Zoetermeer,
Ied'ren dag van Den Haag uit, éénmaal heen en weer,
En vind dan bij aankomst, soms vroeg, ook soms laat...
Een héél trouwe vriend, die te wachten staat...
Zijn lichaam is rood, zijn onderstel geel,
Hij staat bij de trein... de roode kameel.

Is 't winter en vroeg, dan glanst zijn gezicht,
Uit twee trouwe oogen straalt dan zijn licht,
En stuivend en stoomend begint hij zijn tocht,
Hij knort van genoeg en blaast bij een bocht...
Steeds is hij op tijd, al scheelt het niet veel...
Die oude, doch brave....roode kameel!

Eens in den winter, de weg was zeer glad,
Toen heeft de kameel het héél angstig gehad...
Hij stopte te vlug, 't was eigenlijk wat dom...
Met één zwaai stond hij plots ineens andersom;
Hij beefde een weinig, hij keek wel wat scheel,
Maar hield verder zich kranig....die roode kameel!

Ook vroeg op een morgen, de zon was net op,
Toen ging hij van draf ineens in galop!
Een stevige balk lag dwars op de straat,

Hij was er vlak voor, want hij zag het te laat...
En nam toen een sprong, hij schudde geheel...
Maar kwam er toch over....die roode kameel.

In regen en hagel, met mist of met sneeuw,
Vervolgt hij zijn weg met een moed als een leeuw!
Hij is matig en taai als 't schip der woestijn...
Vervoert alle vrachtjes, soms zwaar, dan weer klein.
Zelfs héél zware dames, 't is hem nimmer te veel,
Blij huppelt hij verder....de roode kameel.

Mijn hulde betuig ik aan deez' oude Ford,
Die trots al zijn dienst steeds nog opgeruimd snort.
Ook de baas van de bus, soms Hendrik, soms Piet,
Zij met eere genoemd bij het eind' van dit lied.
Nog lang moog' hij leven, hij vervoere nog veel!
Tot Zoetermeer's heil....de roode kameel...

Terugblik

Ik mis de sterke mannen,
Gebogen naar de grond,
Driftig zwaaiend met de zicht
In het nog vale ochtendlicht,
En onder handbereik
Hun drinkenskannen.

Ik mis de wagens, volgeladen
Met goudgeel graan,
Met de oogst van vele dagen,
Die daag'lijks langs de velden gaan.

Ik zal de koeien niet meer horen
Noch bij avond, noch bij 't ochtendgloren,
Hun geloei was vol en zuiver,
Gezamenlijk wachtten zij bij 't hek
Met een volle uier.

verkeersschool en autoverhuur & **MEERZICHT VAN MAANEN**

du meelaan 588
zoetermeer 079 - 312100

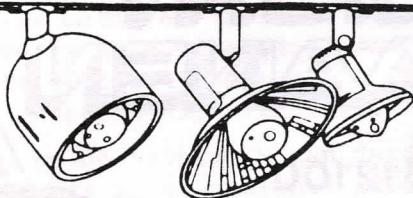

schoenen
van Veen

SPECIALITEIT IN LUXE LEDERWAREN
Dorpsstraat 83, Zoetermeer.
Tel. 16.31.65.

500m² verlichting in Zoetermeer

Vele mogelijkheden en toepassingen. Zowel in modern als klassiek!

Kortom een bezoek waard!

Interieurverzorging
Kleinmeubelen
Verlichting

Zoetermeer:
Dorpsstraat 198
Telefoon 079 166488

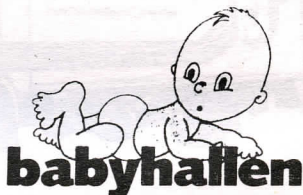
2 SPECIAALZAKEN ONDER EÉN DAK

FAMILUX

FAMILUX

Huishoudspeciaalzaak

ROOS - DORPSSTRAAT 156 - TELEFOON 163103

babyhallen

Babyspeciaalzaak

FOTO LINTHOUT

Dorpsstraat 68 - Zoetermeer

Telefoon 079-163084

Ook op maandag na 1 uur geopend

HANDMERKEN EN FAMILIEWAPENS

Woensdag 22 februari jl. verzorgde Drs. S.E. Pronk voor Oud Soetermeer een interessante avond. Hij hield een causerie met dia's over bovengenoemd onderwerp.

Handmerken - een juister woord dan het nog veel gebruikte huismerken - zijn tekens, die bestaan uit een soms nogal ingewikkeld samenstel van korte of lange, verticale of horizontale of diagonale lijnen.

Het aantal hiermee te maken variaties is legio: er is in ons land een verzameling, de zogenaamde

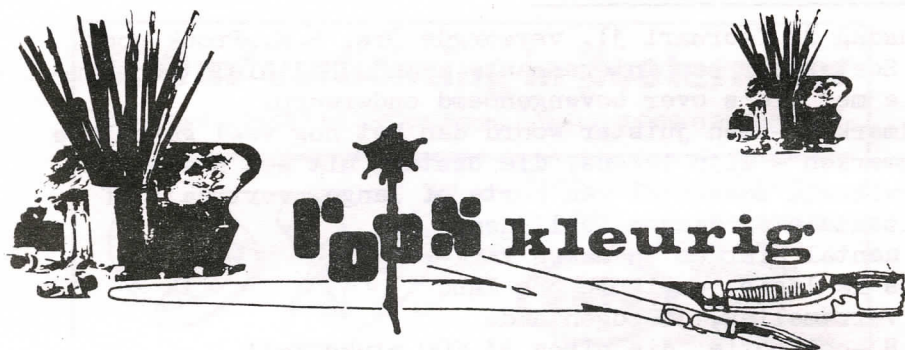
W.D.H.-collectie, die circa 33.000 stuks telt.

Hoewel op dit gebied al zeer veel onderzoek is verricht - en nog wordt verricht - is er heel veel onduidelijkheid over de oorsprong ervan, waar en wanneer ze voor het eerst zijn toegepast, wat het 'wezen' van de merken is, enz. Naar alle waarschijnlijkheid waren het echte familiesymbolen. Zo had b.v. in Vlaardingen elke schipper van een vissersboot zijn eigen handmerk aangebracht op de haringtonnen. Verder kwamen ze veel voor in families van boeren en ambachtslieden, op grafzerken (heel veel in Edam), op zeventiende-eeuwse schilderijen en vaak op oude notariële akten. We dienen hierbij te bedenken, dat in de middeleeuwen velen niet konden lezen of schrijven, zodat toen het handmerk dienst deed als 'handtekening'.

De handmerken gingen vaak over van generatie op generatie. Eigenaardig is, dat het in West-Europa verboden was handmerken op te nemen in familiewapens, terwijl dat in Oost-Europa wel was toegestaan.

Ondanks alle onderzoekingen in binnen- en buitenland een terrein, dat nog voor een groot gedeelte braak ligt. Sinds 1982 wordt dit onderzoek in ons land gestimuleerd door de Werkgroep Dokumentatie Handmerken (W.D.H.), per adres Emaus 5, 3135 JN Vlaardingen.

Over de familiewapens willen we kort zijn. Ook in Zoetermeer zijn diverse families in het bezit ervan, of is men naarstig naar het bestaan ervan aan het speuren, al of niet als lid van de Werkgroep Genealogie en Heraldiek. Deze staat onder leiding van de heer C.A.L. van Wieringen, Mauritsstraat 10, 2712 CW Zoetermeer.

**afd. voor tekenen, schilderen,
ontwerpen & hobby**

dorpsstraat 165 2712 ah zoetermeer tel. 079 - 163580

KOOT

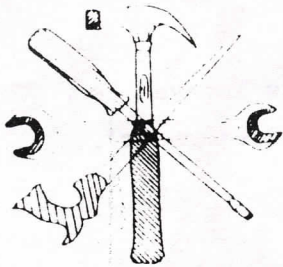
oud papier lompen en metalen

VLAMINGSTRAAT 30
ZOETERMEER tel. 079-164196

HANG EN SLUITWERK. BEVEILIGINGEN. GEREEDSCHAPPEN. HOUT

V
E
R
F

P
L
A
A
T
M
A
T
E
R

CAMMERAAT

HET ADRES VOOR U !

STATIONSSTRAAT 48
ZOETERMEER
TEL 079-163731

K
A
S
T
E
N

S
A
N
I
T
A
I
R

ELEKTR. GEREEDSCHAP. IJZERWAREN. HOBBY-ARTIK. . SLEUTELS

DE BOUWHOF

ALLES VOOR VAKMAN EN DOE HET ZELVER !

Bleiswijkseweg 11, Zoetermeer; tel.079-31.07.00

— van der stik —————

Dealer van:

 Alfa Romeo

 LADA

Kerkenbos 1-5
2715 RP Zoetermeer
Tel. 079-516700 b.g.g. 515151

A A N M E L D I N G S F O R M U L I E R

Ondergetekende geeft zich hierbij op als lid van de
Vereniging Historisch Genootschap 'Oud Soetermeer'.

Naam:

Adres:

Postcode en woonplaats:

Telefoonnummer:

Alleen voor jeugdleden van 12 t/m 17 jr de

Geboortedatum:

De contributie bedraagt minimaal f 20,00 per jaar,
voor jeugdleden minimaal f 10,00. Een vrijwillige
bijdrage voor de Archeologische Werkgroep Zoetermeer
wordt zeer op prijs gesteld.

Dit formulier kunt u inleveren bij 't Oude Huis,
Dorpsstraat 7 of
opsturen aan de secretaris:

R. Grootveld, Glanswit 33, 2718 AD ZOETERMEER.

KOFFIEBAR DE OASE

AMERIKAWEG 1
TEL : 079 515298

echte bakker jongerius

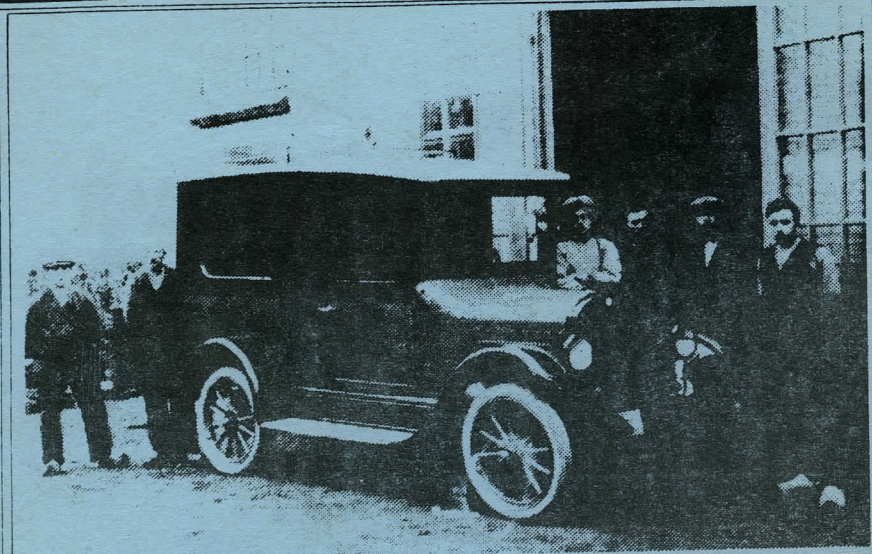
dorpsstraat 67 (naast oude kerk)
zoetermeer tel. 16 30 73

winkelcentrum seghwaert (petuniatum 3)
zoetermeer tel. 41 47 93

winkelcentrum de vlieger (groen-blauwlaan 101)
zoetermeer

dorpsstraat 36, benthuizen
tel. 31 37 83

Lamboo, in 1918 gestart als wagenmakerij.
De foto toont één van de eerste bestel-
wagens (boter, kaas & eieren) gebouwd op
Chevrolet -1921-

B.V. Carrosseriefabriek Joost Lamboo

Fokkerstraat 9 2722NH Zoetermeer Tel.079-316400 Telex 33241

